

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ဘေးပုကျေးရွာ

လှာကာကျေးရွာအုပ်စု

ဘေးအံမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
 ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄
 ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ဘားပုကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
 ၂.၂ ဘားပုကျေးရွာအကြောင်း----- ၇
 ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈
 ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၉

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
 ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၆
 ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၉
 ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀
 ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ
 ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၂
 ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄
 ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
 အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၆
 ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ---- ၂၇
 ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၈
 ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၉

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၃

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၄

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၇

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၉

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၁

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၁

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားပုကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤဘားပုကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ဘားပုကျေးရွာ၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ဘားပုကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ဘားပုကျေးရွာသည် သံလွင်မြစ်၏ အနောက်ဘက်ကမ်း လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် သံလွင်မြစ် စီးဆင်းနေပြီး အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ဘားအံမြို့၊ အနောက်ဘက်တွင် အမှတ် (၂၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း၊ မဲတောင်တန်းနှင့် မဲတောင်ရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် ဘားပုတောင်၊ ကျုံပိုက်ရွာ၊ ခဲတောက်ရွာ တို့ရှိ၍ တောင်ဘက်တွင်ကူးဆိပ်ကျေးရွာ၊ ဘားအံ - မြိုင်ကလေး ဇက်ဆိပ်ဟောင်း၊ ကားဂိတ်ဟောင်းနှင့် မီးရထားဘူတာရုံဟောင်းတို့ရှိပါသည်။

ဘားပုကျေးရွာသည် စတုရန်းမကျတကျပုံစံရှိပြီး (၀.၇၅) စတုရန်းမိုင်ခန့် ကျယ်ဝန်း၍ ပူပြင်းစိုစွတ်သောရာသီဥတုရှိသည်။

၂.၂ ဘားပုကျေးရွာ အကြောင်း

ဘားပုကျေးရွာသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၀၀)ကျော်ခန့်ကတည်းက တည်ထောင်ခဲ့သော ရွာဖြစ်သည်ဟု လူကြီးသူမများပြောပြချက်အရ သိရှိရပါသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးကာလတွင် ပြည်တွင်းမငြိမ်သက်မှုများနှင့် ကပ်ရောဂါများကျရောက်မှုများကြောင့် ရွာသားများသည် ရွာတွင်မနေရဲကြတော့ဘဲ နီးစပ်ရာမြို့များသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသဖြင့် ရွာပျက်လုနီးပါးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ လေး/ငါးအိမ်ခန့်သာ ရွာကိုမစွန့်ခွာဘဲ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၈၇ တွင် အစိုးရမှ ကျေးရွာရှိမြေများကို လူနေခြံကွက်များအဖြစ် ဖော်ထုတ်ပြီးနေရာချပေးသဖြင့် နီးစပ်ရာနှင့် အခြားဒေသမှ လူများဝင်ရောက်နေထိုင်လာကြသဖြင့် တဖြည်းဖြည်းနှင့် အိမ်ခြေများများပြားလာခဲ့သည်။ ဘားပုရွာဟုခေါ်တွင်ခြင်းမှာ ဘားအံမြို့တဖက်ကမ်း ဘားပုတောင်ခြေရင်းတွင် ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၄ခု နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ဖားအံမြို့ကို ဘားအံမြို့ဟု ပြောင်းလဲသတ်မှတ်လိုက်သောကြောင့် ဖားပုရွာမှ ဘားပုရွာဟုဖြစ်လာခဲ့ရသည်။

ဘားပုကျေးရွာတွင်လူဦးရေ (၈၈၁)ဦး၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၆၀)စုရှိပြီး ကျား (၄၃၀)ဦး၊ မ (၄၅၁)ဦး နေထိုင်ကြသည်။ ဗမာ၊ ကရင်၊ မွန်နှင့် ပအိုလူမျိုးများနေထိုင်ကြသည်။ အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြပြီး အစ္စလာမ်ဘာသာကိုးကွယ်သူ အနည်းငယ်ရှိသည်။ အဓိကဘာသာစကားသည် မြန်မာဘာသာစကားဖြစ်သည်။

ဘားပုကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိပါသည်။ ကျား(၅၀)ဦး၊ မ (၅၇) ဦး စုစုပေါင်း (၁၀၇) ဦး ပညာသင်ကြားနေကြသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်တွင် ပညာသင်ကြားနေသူကျား (၂၀) ဦး၊ မ (၂) ဦးနှင့် စုစုပေါင်း (၂၂)ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်တွင် ကျား (၁၀)ဦး၊ မ (၈)ဦးနှင့် စုစုပေါင်း (၁၈)ဦးတို့ ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတွင်ပညာသင်ကြားနေသောကျောင်းသား/သူများသည် အများအားဖြင့်ဘားအံမြို့ရှိ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် တန် (၉၀၀) ဘိလပ်မြေစက်ရုံအထက်တန်းကျောင်းခွဲသို့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ကြားရသည်။

ဘားပုကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ အများစုသည် လက်လုပ်လက်စားများဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း(ကိုင်း) လုပ်ကိုင်သူအနည်းငယ်နှင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ်ရှိသည်။ ဘားအံမြို့သည် အဓိကကုန်သွယ်ရာမြို့ဖြစ်သည်။

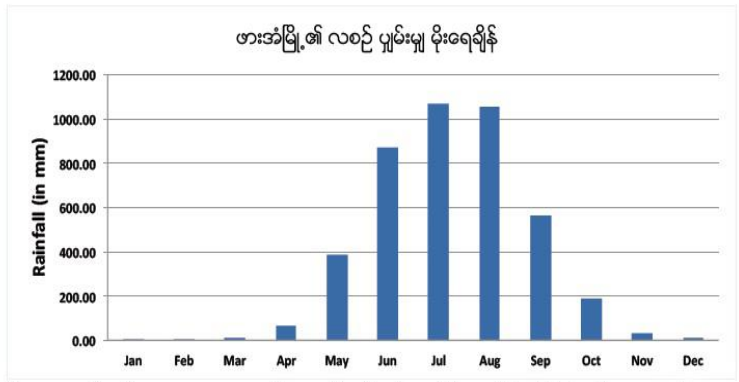
၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ အထွေထွေ ရာသီဥတုလက္ခဏာများ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်သည် (ပုံ ၃၀) တွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း မွန်ပြည်နယ်နှင့် နီးကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မိုးရေချိန် unimodal ပုံစံသည် အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ဆင်တူသည်။ ဖားအံမြို့ရှိ မိုးရေချိန်မှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျောက်ဖြူနှင့် မော်လမြိုင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှ (၄၂၇၀) မီလီမီတာ ခန့်ရှိပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ (ပုံ ၂၉) ။

ပုံ ၃၀၊ ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့

ပျမ်းမျှ အပူဆုံး လများ၏ နေအချိန်နှင့် ညအချိန် နှစ်ခုစလုံးသည် မတ်လတွင် (၃၇.၁၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဧပြီလတွင် (၃၇.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စိုစွတ်လရာသီများတွင် အအေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ဇူလိုင် (၂၉.၀၁ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် ဩဂုတ်လ (၂၈.၉၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ အအေးဆုံးညများမှာ ပျမ်းမျှ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၈.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် (၁၉.၃၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများ၏ နေအပူချိန်သည်လည်း မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ နှစ်လစလုံးတွင် (၃၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကျော်လွန်သည်။ လစဉ် အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှတ်တမ်းများဖြင့် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် များကို (ပုံ ၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၁၊ ဖားအံတွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ် လစဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်။ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသော Unimodal မိုးရေချိန်ပုံစံများ ယင်းဒေတွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ၊ အလွန်အကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာများ

မိုးရေချိန်တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသ၏ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နယ်တွင် အမြင့်ဆုံး မှတ်သားရမိသည်။ (ပုံ ၃၁) ။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် (၅၄၇၂) မီလီမီတာ ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သာမန်ထက် (၁၂၀၀) မီလီမီတာ ပို၍များနေသည်။ အခြား တိုင်းတာရရှိသော (၄) နှစ်တာ မိုးရေချိန်များမှာ (၅၀၀၀) မီလီမီတာ ထက် များသည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် (၅၂၈၃) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် (၅၂၄၄) မီလီမီတာ၊ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ၅၂၃၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၅၁၀၈ မီလီမီတာ) ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၆၆၉ မီလီမီတာသာလျှင် တိုင်းတာရရှိသည် ။ ပျမ်းမျှ (၁၆၀၀) အောက်ရောက်လုနီးနီးရှိသည်။

(၁၉၉၄) ခုနှစ်၏ အစိုစွတ်ဆုံးရာသီတွင် မိုးရေချိန် (၅၅၀၀) မီလီမီတာ နီးပါးကို ရက်ပေါင်း (၁၄၄) ရက်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် တိုင်းတာရရှိမှု (၄၅) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာကျော်လွန်သည်။ ၆ ခု မှ ၁၀၀ မီလီမီတာကျော်လွန်သည် ။ (သြဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့တွင် (၁၅၉) မီလီမီတာ၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် ၁၅၀ မီလီမီတာ၊ သြဂုတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၁၃၆) မီလီမီတာ ။

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၁၃၅ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ၁၃၃ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ (၇) ရက်နေ့တွင် ၁၂၃ မီလီမီတာ တို့ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနှစ်များ အတွင်းတွင် (၄၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် အားလုံး မှာ စိုစွတ် ရာသီဥတု အတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ အခြောက်သွေဆုံးဖြစ်သည့် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံး (၁၁၄) ရက်မှတ်သားရရှိပြီး ဖြစ်ရပ် (၂၀)

ဇယား ၄၊ ၁၉၈၁ - ၂၀၁၀ အတွင်း ဘားအံပြည်နယ်အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်များ	
၂၄-နာရီအတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာမိသည့် ရက်စွဲ
၃၄၉ မီလီမီတာ	၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆
၃၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန် ၂၄
၂၄၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၄
၂၃၉ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၁
၂၃၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၂၄
၂၃၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၂ စက်တင်ဘာ ၁၀
၂၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ဇူလိုင် ၂၉
၂၀၃ မီလီမီတာ	၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃၀

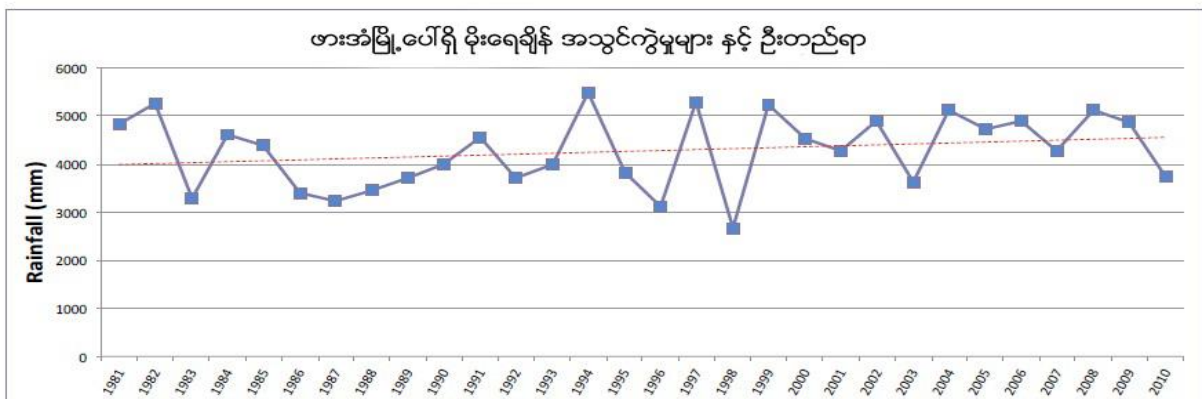
သာလျှင် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၉) ရက်နေ့တွင် (၁၁၁) မီလီမီတာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ၏ ဖြစ်စဉ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည် ။ (စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် (၁၀၃) မီလီမီတာနှင့် ဇွန်လ (၁၀)

ရက်နေ့တွင် (၁၀၂) မီလီမီတာ) ။ (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက်ရှိ မိုးရေချိန်အားလုံးကို စိုစွတ်ရာသီအတွင်းတွင် တိုင်းတာရရှိခဲ့ကြသည်။

(ရက်ပေါင်း ၁၁၃၄ ရက်) တွင် (၁၀.၄%) ရှိသော ရက်များ၏ မိုးရေချိန် (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။ (၁၇၅) ဖြစ်ရပ်များသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ (၂၄) နာရီ အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန် တိုင်းတာ မှတ်သားရမှုမှာ (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၆) တွင် (၃၄၉) မီလီမီတာကို တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းအချိန်များအတွင်း ဖြစ်ရပ် (၈) ခုကိုသည် ဇယား (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မိုးရေချိန် ၂၀၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန် ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို ပုံ (၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား ၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ	
၂၄ နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	မှတ်သားရရှိသည့် ရက်စွဲ
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၁ ရက်
၁၃၀ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်
၁၀၇ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်
၁၀၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
၆၉ မီလီမီတာ	၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၆၅ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်
၆၂ မီလီမီတာ	၁၉၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်
၅၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်
၄၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်
၄၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၄၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် ၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်

ပုံ ၃၂၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အတွင်း ဖားအံမြို့၏ မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ ။ အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံးရရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

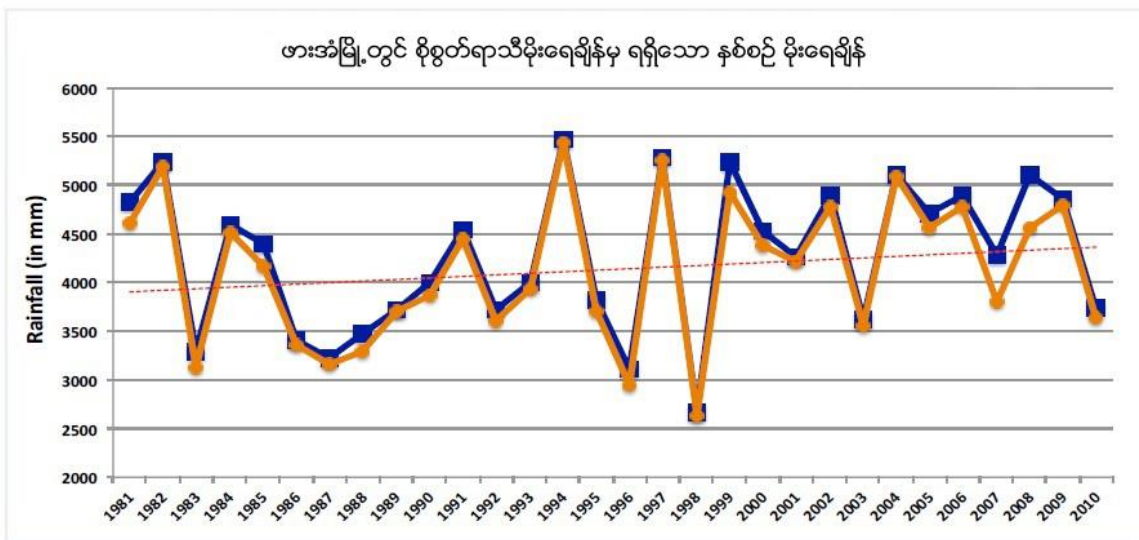
စိစစ်လေ့လာခဲ့ရသည့် အချိန်များအတွင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မိုးရေချိန်များကို ခြောက်သွေ့ရာသီ အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဖြစ်ရပ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည်။

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် မြင့်မားလာမှုသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေသည်။ ထိုသို့ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြသော ဆန်းစစ်ချက်တွင်လည်း တွေ့မြင်ရသည်။ အခြေခံအချက်အလက် ကောက်ယူချိန်တွင်ပင်လျှင် အလွန်အကဲ မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ မြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်

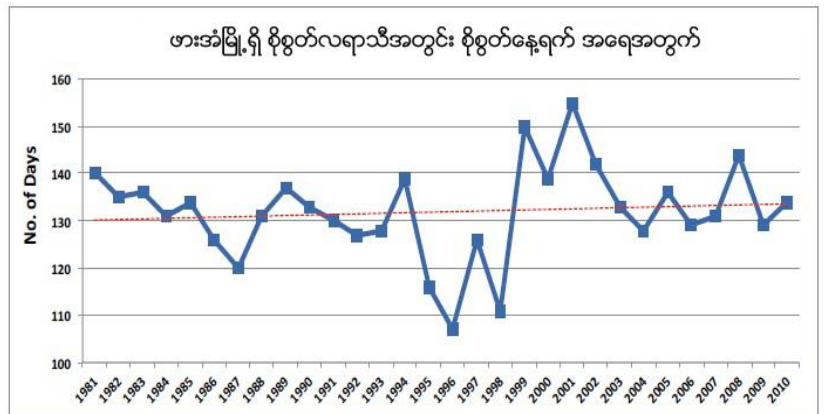
ဖားအံမြို့တွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်၏ (၉၇%) သည် စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် (၅၄၇) မီလီမီတာကို မှတ်သားရရှိသည် (နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၈) မီလီမီတာ၏ ၁၀% ကျော်ကို ရရှိသည်) ။ ဇယား (၅) ရှိ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာရရှိသည့် (၅၅) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန် (၃) ခုစလုံးသည် ဧပြီလတွင် ဖြစ်သည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ (၁၁%) ကို တိုင်းတာရရှိသည်။

ပူပြောင်းအခြောက်သွေ့ဆုံးရာသီမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၁) မီလီမီတာ၏ (၄) မီလီမီတာသာလျှင် ရရှိသည်။ တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ၏ ၁၀၀ % နီးပါးမှာ စိုစွတ်ရာသီဥတုမှ ရရှိသည်။ (၁၉၈၁) မှ (၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ကိုရရှိစေသည့် စိုစွတ်ရာသီဥတုကို အောက်ပါ ပုံ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၃၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် မိုးရေချိန် ။ အပြာရောင် မျဉ်းသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြပြီး လိမ္မော်ရောင် မျဉ်းသည် စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်၏ မြင့်တက်လာမည့် ဦးတည်မှုသည် တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇) နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် စိုစွတ်ရာသီ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

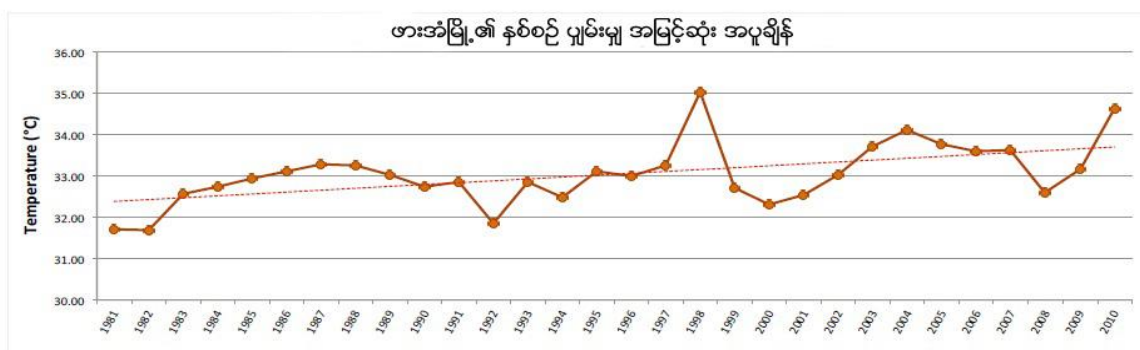

ပုံ ၃၄၊ ဖားအံမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များဖော်ပြထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများနှင့် တိုးမြင့်လာမှုဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်

ပုံ (၃၄) တွင်ဖော်ပြထားသော စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ (၁၃၂) ရက် တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည့် စိုစွတ်နေရက် ၁၅ နှစ်သည် ၊ ပျမ်းမျှ စိုစွတ်နေရက်များ အောက်တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ပျမ်းမျှထက် အထက် အအောက် နှစ်အရေအတွက် တူညီသော်လည်း အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုမှာ ယင်းကာလအတွင်း ပျမ်းမျှအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်နေသော စိုစွတ်နေရက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။

အပူချိန် အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုနှင့် ဦးတည်ရာ

ဖားအံမြို့၏ ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၃.၀၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြနေသည် (ပုံ ၃၅)။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည် (၃၅.၀၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သည် (၃၁.၆၉ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

ပုံ ၃၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် အသွင်ကွဲများ

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ (၆) နေ့သည် အပူဆုံးနေရက်ဖြစ်သည် (၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အပူဆုံးနေ့လည်းဖြစ်သည်)၊ (၄၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နောက်တစ်ရက် မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်းတွင် (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ရက်များသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အလွန်ပူသော (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သော နေ့အပူချိန်ကို ယင်းနှစ်များအတွင်း ၃၂ ရက် တိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

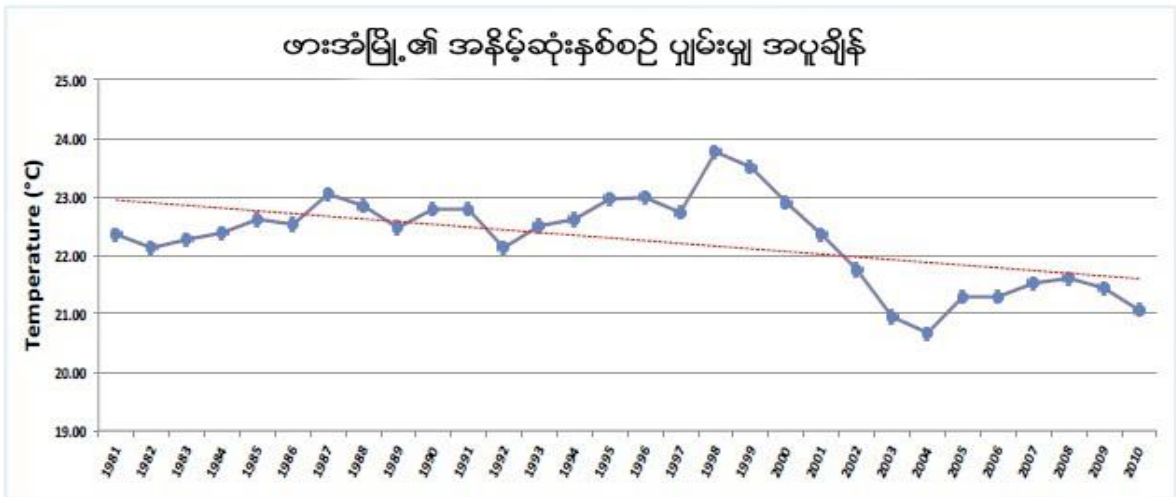
(၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၇၃ ရက် ရှိသည်။ (ယင်းနှစ်၏ ရက်ပေါင်း ၂၁% ရှိသည်)။ ၆ ရက်ကို အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၈.၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည် (နိုင်ငံဘာလ ၁၁ ရက်နေ့)။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ရက်ပေါင်း ၃၂% ခန့်သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်း ၁၅၁ ရက်အတွင်း အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ outset တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ များတွင် ၂၁.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁-၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ဦးတည်နေကြောင်းပြသနေပြီး ယင်းကာလများအတွင်း အပူနွေးဆုံးနေရက်များ ကြုံတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

ဖားအံမြို့၏ အမြင့်ဆုံး ညအပူချိန်မှာလည်း (၁၈၈၉) ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပြီး အပူနွေးဆုံး နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၂၂.၂၈)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၁၉၉၈) ခုနှစ် တွင် ရက်ပေါင်း (၇၄%) သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း ရက်ပေါင်း ၄၂% သည် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးည မှာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၂၈.၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ဖားအံမြို့တွင် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည် (၂၀.၆၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ။ ယင်းနှစ်အတွင်း ညအချိန်အပူချိန်အချက်အလက်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ညပေါင်း (၉၄) ညသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက်ကျော်လွန်ပြီး (၁) ညသာလျှင် (၂၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၎င်းမှာလည်း ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး ညပိုင်း အပူချိန်ဖြစ်လေသည်)။

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖားအံမြို့ရှိ အပူနွေးဆုံး ညများမှာ (၁၉၉၁) ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်နှင့် (၁၉၉၅) ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့များဖြစ်ကြပြီး နှစ်ခုစလုံး ၂၈.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းညများ၏ ၆၅%သည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ကျော်လွန်ပြီး ၁၂% ညများမှာ အပူချိန် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပူချိန် (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် (၂၈.၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဝန်းကျင်ရှိသော သော ညပေါင်း (၆) ညသာလျှင် ရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၃၆၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ။ အပူနွေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှင့် အအေးဆုံးညများမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး ပုံ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပူနွေးသောညများ၏ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် အဆင်းဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး နေအပူချိန်မြှင့်တက် နေမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကာလအတွင်း ဖားအံမြို့တွင် ပူ၍ ပူနွေးသောနေ့ရက်များနှင့် ပူ၍အေးမြသော ညများကို ကြုံတွေ့လာရသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ဘားပုကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်	ခုနှစ်	ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု	ဖြေရှင်းခဲ့သောနည်းလမ်း
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၉၆	လူ (၂) ယောက်သေဆုံးခြင်း၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ သေဆုံး၊ အလုပ်အကိုင်မရှိသော ကြောင့်စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲ ဖြစ်ခြင်း၊ လူတွေကရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခြင်း	အစိုးရအဖွဲ့အစည်း NGO ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ခြင်း
၂။	တောင်ပြိုခြင်း	၂၀၀၂	ရသေ့ (၂) ပါးသေဆုံးခြင်း၊ ကျောက်ဆောင်ပျက်စီးခြင်း၊ ရသေ့ကျောင်းဆောင်ပျက်စီးခြင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်ရွာလူထု
၃။	တောမီးလောင်	၂၀၁၆	-	မီးသတ်ကား (၆) စီး၊ ရပ်ရွာလူထုများက ပူးပေါင်းကာကွယ်ခြင်း
၄။	နာဂစ်မုန်တိုင်းအဖျားခတ်	၂၀၀၈	ဓာတ်မီးတိုင်လဲကျ၊ သစ်ပင်လဲ၊ လမ်းများပျက်စီး၊ သစ်ဖောင်မော်ထွက်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ရွာသူ/သားများက ပြုပြင်ရှင်းလင်းခြင်း၊ မီးလင်းရေးကော်မတီများ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားပုကျေးရွာရှိ ရပ်ရွာလူထုများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် နေ့စဉ်ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် ရေကြီးခြင်းအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ရပြီး လူ (၂) ယောက်သေဆုံးခြင်း၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ သေဆုံးခြင်း၊ လူတွေကရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်မရှိသောကြောင့် စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲဖြစ်ခြင်း၊ စီးပွားရေးများနှောင့်နှေးခဲ့ခြင်းကြောင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ NGO၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အခြားအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းကြောင့် ဖြေရှင်းခဲ့ရပါသည်။

ဘားပုကျေးရွာသည် (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် တောင်ပြိုခြင်းဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံတွေ့ရပြီး ရသေ့ (၂) ပါးသေဆုံးခြင်း၊ ကျောက်ဆောင်ပျက်စီးခြင်း၊ ရသေ့ကျောင်းဆောင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်ရွာလူထုများကဖြေရှင်းခဲ့ရပါသည်။

ဘားပုကျေးရွာသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် တောမီးလောင်ပြီး ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမရှိသော သော်လည်း မီးသတ်ကား (၆) စီးနှင့် ရပ်ရွာလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် မီးများငြိမ်းသွားခဲ့ပါသည်။

ဘားပုကျေးရွာသည် (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် နာဂစ်မုန်တိုင်း အဖျားခတ်သွားသောကြောင့် ဓာတ်မီးတိုင်လဲကျခြင်း၊ သစ်ပင်လဲသစ်ကိုင်းကျိုးခြင်း၊ လမ်းများပျက်စီးခြင်း၊ သစ်ဖောင်များ မျောထွက်ခြင်းများကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ရွာသူ/သားများက ပြုပြင်ရှင်းလင်းပြီး၊ မီးပြန်လည်ရရှိ နိုင်ရန်အတွက် မီးလင်းရေးကော်မတီက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်

ကရင်ပြည်နယ် ဘားပုကျေးရွာ အစိုးရအဖွဲ့၏ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန် (၂၀၁၆) ခုနှစ် - ၂၀၁၇ ခုနှစ်

စဉ်	အစောင့်အရာ	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်
၁	ရာသီဥတု												
	ဘေးအန္တရာယ်		အအေးလွန်ပါ		အပူလွန်ပါ	အပူလွန်ပါ	လေပြင်းထွက်ခြင်း	ရေကြီး	ရေကြီး				
	ရေစို	အနည်း	အနည်း	အနည်း							အများ	အများ	အများ
	နေ့စာ	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅	၅
	ကျန်းမာရေး				ကလေးအိတ်ပူ	ကလေးအိတ်ပူ		အပူလွန်ခြင်း	အပူလွန်ခြင်း	အပူလွန်ခြင်း			
	ဈေးနှုန်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း	ကောင်း
	ပွဲတော်		မင်းပွဲ	ပန်းပွဲ	ပန်းပွဲ	ပန်းပွဲ	ပန်းပွဲ						
	ထွက်ငွေ	များ	များ	များ	များ	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း	များ	များ	များ
	ဝင်ငွေ	များ	များ	များ	များ	နည်း	နည်း				နည်း	နည်း	နည်း
	ဝမ်းစာဖုလုံမှု												

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားပုကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်ထဲမှာ ရာသီဥတု အခြေအနေဘေးအန္တရာယ်၊ ကိုင်း၊ နေ့စာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ဈေးဆိုင်၊ ပွဲတော်၊ ထွက်ငွေဝင်ငွေ၊ ဝမ်းစာဖုလုံမှုစသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။

ရာသီဥတု

ဘားပုကျေးရွာတွင် တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ တန်ဆောင်မုန်းလတို့တွင် နေပူပြီး၊ နတ်တော်လနှင့် တပို့တွဲလတို့တွင် နေတွင်ပူ၍ ညဘက်တွင် အေးပြီး ပြာသိုလတွင် အလွန်ချမ်းအေးသောလ ဖြစ်ပါသည်။ ကဆုန်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လတို့တွင် မိုးတပြိုက်နှစ်ပြိုက်ခန့်ရွာသွန်းပြီး နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် မိုးရေချိန်အများဆုံးရွာသွန်းသော လများဖြစ်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်

ဘားပုကျေးရွာတွင် တပို့တွဲလတွင် အအေးလွန်ကဲပြီး တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လတို့တွင် အပူလွန်ကဲပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ရေကြီးပါသည်။

ကိုင်း

ဘားပုကျေးရွာတွင် ရွာသူ/ သားအချို့က ကိုင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လတွင် ထယ်ထွန်ပြီး၊ တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် နတ်တော်လတို့တွင် စတင်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြာသို၊ တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းတွင် သီးနှံများအတွက်ရှိလာပါသည်။

နေ့စား

ဘားပုကျေးရွာ၏ ရွာသူ/သားအချို့မှာ နေ့စားသမားများ ဖြစ်ပြီး ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လ၊ တန်ဆောင်မုန်းနှင့် နတ်တော်လတို့တွင်မှာ အလုပ်များရရှိပြီး နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းတို့တွင် မိုးရွာသွန်းမှုများပြီးရေကြီးသည့်အတွက် အလုပ်အကိုင် အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လတွင် အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိုးရွာလိုက်၊ နေပူလိုက်ဖြစ်သည့်အတွက် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်သာ ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေး

ဘားပုကျေးရွာတွင် တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် အပူလွန်ကဲသည့်အတွက် ကလေးများကိုယ်ပူ၊ ဖျားနာခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းလတို့တွင်မှာတုတ်ကွေး၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးရောဂါများဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။

ဈေးဆိုင်

ဘားပုကျေးရွာ၏ ရွာသူ/ သားအချို့မှာ ဈေးရောင်းကြပါသည်။ ဝါဆိုလမှာ ရောင်းအားနည်းပြီး ကျန်သောလများတွင် ရောင်းအားကောင်းပါသည်။

ပွဲတော်

ဘားပုကျေးရွာ၏ ပွဲတော်များမှာ တပို့တွဲလတွင်ရာဟပွဲ၊ တပေါင်းလနှင့် တန်ခူးလတို့တွင် မှာ ရဟန်းခံရှင်ပြုပွဲများပြုလုပ်ပြီး ကဆုန်လတွင် ညောင်ရေသွန်းပွဲရှိပါသည်။ ဝါဆိုလတွင် ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်ပြီး သီတင်းကျွတ်လတွင် မီးထွန်းပွဲတော်နှင့် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကထိန်ပွဲ ရှိပါသည်။

ထွက်ငွေ

ဘားပုကျေးရွာတွင် ရွာသူ/သားများ၏ ထွက်ငွေများသည့်လများမှာ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လနှင့် နယုန်လတို့တွင်မှာ အလှူအတန်းများသည့်အတွက် ထွက်ငွေများပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလတို့တွင် အလှူအတန်း နည်းသည့်အတွက် ထွက်ငွေနည်းပါသည်။

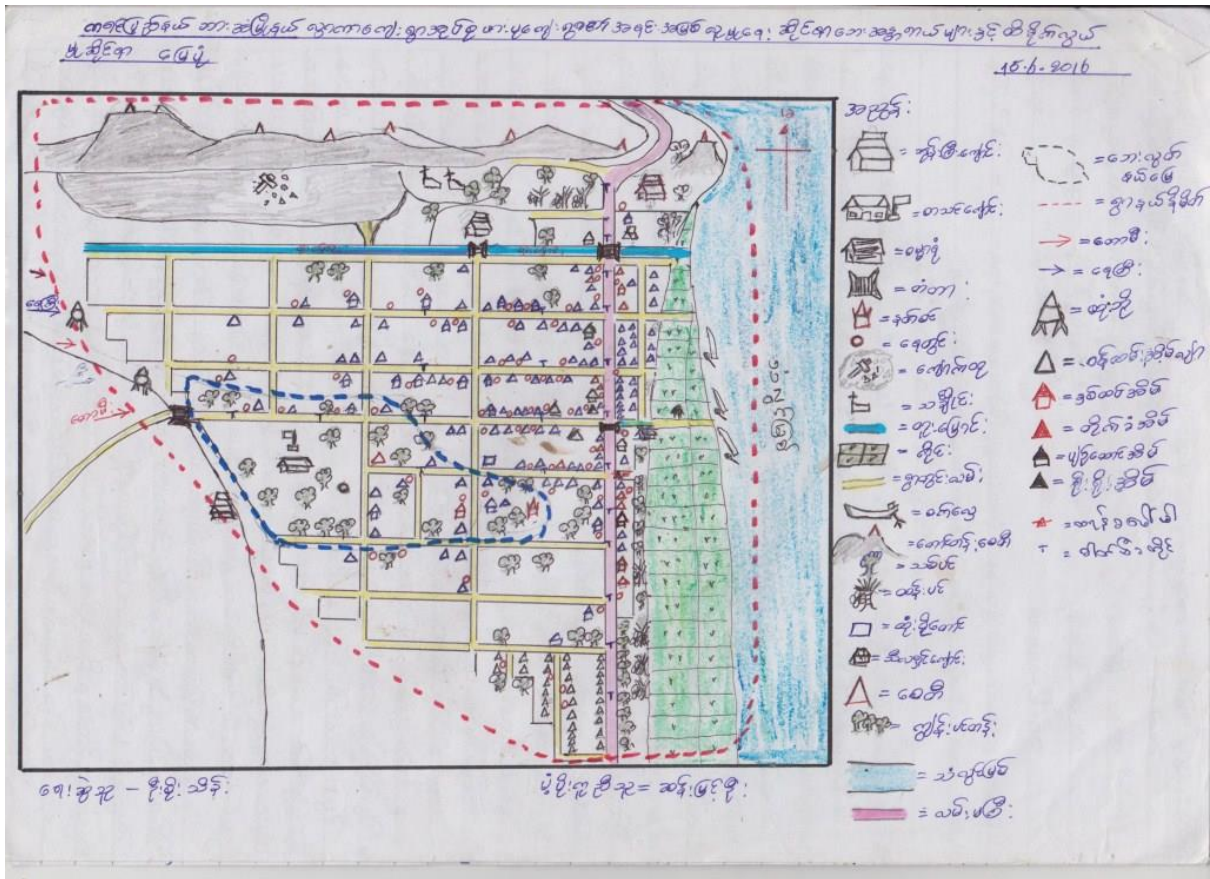
ဝင်ငွေ

ဘားပုကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေမှာပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူးလတို့တွင်မှာ အလုပ်အကိုင် လဲများ၊ အလှူလဲများသည့် အတွက် ထွက်ငွေလဲများ၊ ဝင်ငွေလဲများပါသည်။ ကဆုန်လမှစ၍ နတ်တော်လတို့တွင်မှာ ဝင်ငွေအသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။

ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဘားပုကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေမှာ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူးလ တို့တွင်မှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ ကဆုန်၊ နယုန်လမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အသင့်အတင့်ရှိပြီး ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လ တွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုနည်းပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရေကြီး၊ မိုးများသည့်အတွက် အလုပ်အကိုင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုနည်းပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ သုံးသပ်ချက်

ဘားပုကျေးရွာသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခံနယ်မြေ ရဲစခန်းအနီးတွင် တည်ရှိပြီး ဒေသအတွင်း ပျောက်ကွယ်လုနီးပါးဖြစ်သော မျောက်၊ ဂျုံတောဝက်စသည့်တိရစ္ဆာန်များနှင့် နှစ်ရှည်ပင် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲမှုအားနည်းသဖြင့် တောမီးလောင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပြီး နှစ်စဉ်မီးဘေးအန္တရာယ်ကိုစိုးရိမ်ရသည်။ ဗမာ၊ ကုလား၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ကရင်၊ တရုတ်၊ ထားဝယ်လူမျိုးတို့ နေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကားအငှားလိုက်ခြင်း၊ ကိုင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ရေလုပ်ငန်းတို့ကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အရင်းအမြစ်များမှာ ဘားပုတောင်၊ အင်း၊ အိုင်၊ လယ်၊ ကိုင်း၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး၊ ချောင်း၊ လမ်း၊ တံတား၊ ဖုန်းစသည်တို့ဖြစ်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် ခိုလှုံရာ အဆောက်အဦး လိုအပ်ပါသည်။ ယခင်က စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို နွားဖြင့်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးပြီး သဘာဝမြေဩဇာ အသုံးပြုခြင်းကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ဓာတ်မြေဩဇာ အသုံးပြုသောကြောင့် ပိုးကျခြင်း၊ သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း စသည့်ပြဿနာများနှင့် တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများတွင် ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ နှာစေးချောင်းဆိုးနှင့် အပူချိန်လွန်ကဲမှုကြောင့် မိတ်၊ ဝက်သက်ပေါက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ ထိခိုက် လွယ်သူများမှာ မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ကျားလမ်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ပြီး အရင်းအမြစ်များ ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျရောက်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်များတွင် ရောဂါကျရောက်ခြင်းနှင့် သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်းတို့ ဖြစ်ပြီး ရွာအနောက်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ပိုမို၍ ထိခိုက်ခံစားရသည်။ ဘားပု ကျေးရွာတွင် ဝန်ဆောင်မှုများကိုအစိုးရ၊ မာဃလူမှုရေးအသင်းနှင့် အန်ဂျီအို အဖွဲ့များထံမှ ရရှိပါသည်။ ကလေးများ အကြိုက်ဆုံးနေရာမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဖြစ်ပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက ခိုလှုံရာလမ်းကြောင်းများကို သိရှိထားကြပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် သံလွင်မြစ်ရှိပြီး ကျောင်းသူ/သားများသည် ပညာရေးအတွက် ဘားအံသို့ စက်လှေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရွာ၏ တောင်ဘက်လမ်းမကြီးမှ မြိုင်ကလေးဈေးနှင့် လှာကာဈေးသို့ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရန်အတွက် ဆိုင်ကယ်၊ ခြေလျင်ဖြင့်လည်းကောင်း သွားလာကြပြီး ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် ခဲတောက်၊ မုတ္တဒီ၊ ကျုံပိုက်နှင့် မိကရင်ကျေးရွာသို့ တည်ရှိကြောင်း သိရှိ ရပါသည်။

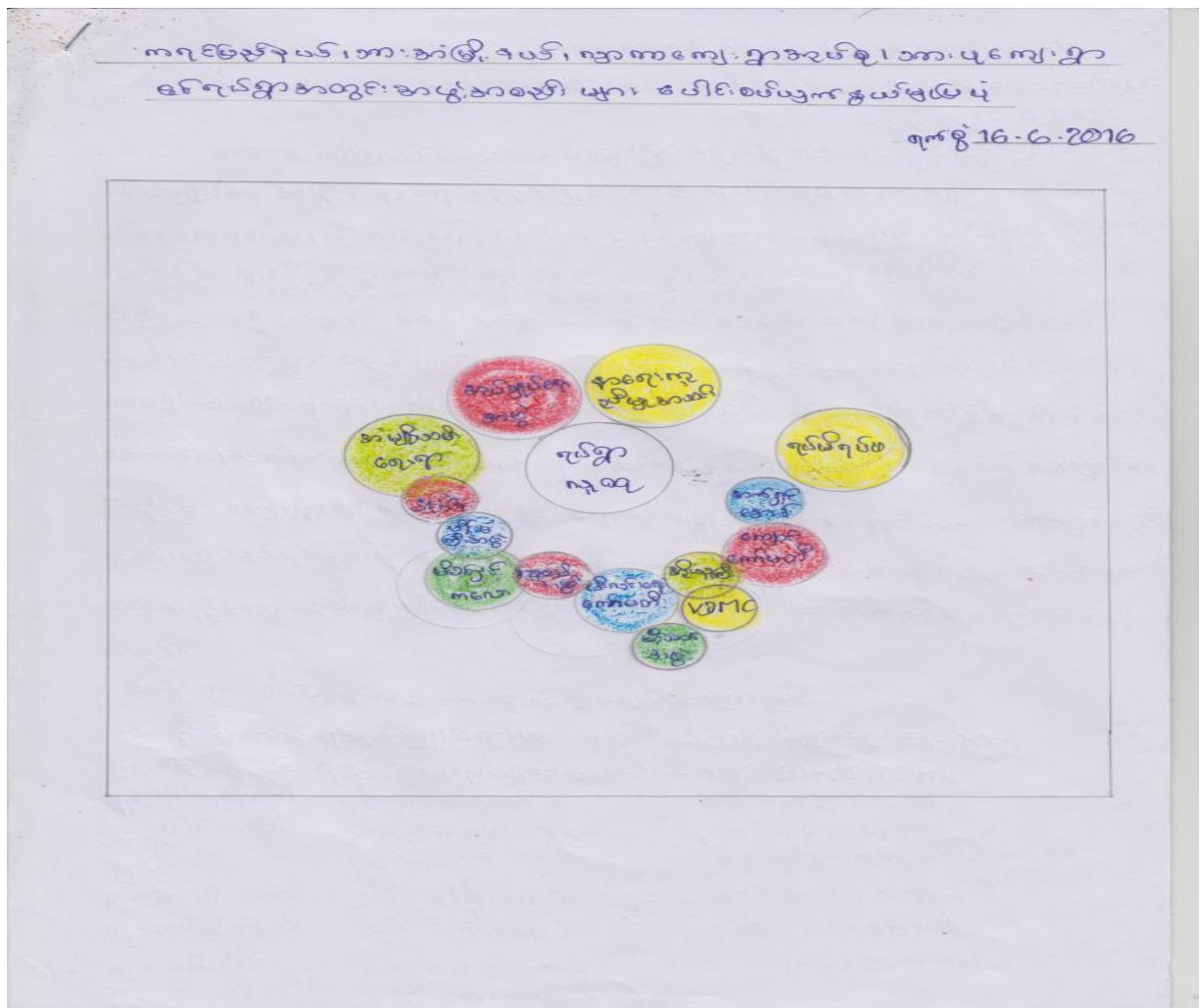
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ချိန်နှင့်ဖိစီးမှုများရှိနေချိန်ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်သည့်အခွင့်အရေးရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လေ့ရှိသူတွေရှိသောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ကိုင်း	အစားအစာလူသုံးကုန်များဝယ်ယူနိုင်၊အစားအစာများရရှိ	အသီးဖျက်ပိုးကျ၊ကြွက်ကိုက်ခြင်းတို့ကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်း	မိုးရာသီအလယ်တွင်ရေကြီးမှုများဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်အတွက်မျိုးစေ့နှင့်အစားအစာများကိုဘေးလွတ်ရာတွင်ထိန်းသိမ်းထားခြင်းဖြစ်ကာကာကွယ်နိုင်သည်။	သီးနှံအထွက်တိုးစေရန်စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများလိုအပ်သည်။
နေ့စား	စားသောက်ကုန်များ၊လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များသည်နေ့စားအလုပ်သမားများအပေါ် သက်ရောက်ပါသည်။ရေကြီးသောကြောင့်ပင်ငွေများမရရှိပါ။	ရေကြီးသောအခါပစ္စည်းများကိုကုန်းမြင့်ပိုင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားခြင်း၊အိမ်၌ဆင့်ထိုးထားခြင်း	ရေကြီးချိန်တွင်စားဝတ်နေရေးမဖူလုံသဖြင့်အလုပ်အကိုင်များလိုအပ်ပါသည်။
ကျောက်ထုလုပ်ငန်း	စားသောက်ကုန်များ၊လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်	ကျောက်ထုရာတွင်ကျောက်တုံးမပြားဖိမိ၊ခိုက်မိနိုင်၊ရေကြီးသောအခါအလုပ်အကိုင်များမရှိခြင်း	ရေကြီးသောအခါပစ္စည်းများကိုကုန်းမြင့်ပိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ထားခြင်း၊အိမ်၌ဆင့်ထိုးထားခြင်း	ရေကြီးချိန်တွင်စားဝတ်နေရေးမဖူလုံသဖြင့်အလုပ်အကိုင်များလိုအပ်ပါသည်။
ဈေးဆိုင်	ပင်ငွေတွေ့ရရှိနိုင်၊ရွာသူရွာသားအတွက်အထောက်အကူပြုနိုင်	ရေကြီးသောအခါလုပ်ကိုင်များလုပ်၍မရသောကြောင့်ပင်ငွေများကုန်ဆုံးပါသည်။	ရေကြီးသောကြောင့်ယာဉ်များထားရန်အခက်အခဲဖြစ်၍ကုန်းမြင့်ပိုင်း၊ရေလွတ်နေရာများတွင်သွားရောက်ထားရပါသည်။	ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်လိုအပ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားပုကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ ကိုင်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဘားပုတဖက်ကမ်းဘားအံ၌ ကုန်တင်ကုန်ချ သွားရောက် လုပ်ကိုင်သော နေ့စားသမားများ၊ ကျောက်ထုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များဖြစ်ပေါ်လာပါက ကိုင်းလုပ်ရာတွင် သီးနှံများအထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ကြွက်ကိုက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်း ပိုမိုရှိသော သီးနှံများဖြစ်ပါသည်။ ဈေးဆိုင်များသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ပင်ငွေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ နေ့စားသမားနှင့် ကျောက်ထုသမားတို့သည် မိုးရာသီရေကြီးသော လများတွင် အလုပ်မရှိသောလများဖြစ်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို တားဆီးနိုင်သောအရာမှာ ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာထဲတွင် အရေးပေါ်ငွေလိုပါက ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများမှ ချေးရခြင်း၊ ရွာသူရွာသားများမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ အသက် မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများတွင် ဈေးဆိုင်ရောင်းခြင်းသည် ပြန်လည်ထူထောင်ရန် အလျင်မြန်ဆုံး လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာထဲရှိ အိမ်ထောင်စုများမှာ နေ့စားအလုပ်နှင့် ကိုင်းလုပ်ငန်းကို မှီခိုပါသည်။ အချို့မှာ ကျောက်ထုလုပ်ငန်းကို အဓိကမှီခိုရပါသည်။ ရပ်ရွာထဲတွင် နေ့စားသမား များမှာ အဓိကသက်ရောက်မှုအရှိဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားပုကျေးရွာထဲတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ နာရေးကူညီမှုအသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ အမျိုးသမီးရေးရာ၊ မိခင်နှင့်ကလေး၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ ကျောင်းကော်မတီ၊ WSHG၊ VDMC၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ မိန်းမကြီးအဖွဲ့၊ အိုးသူကြီးအဖွဲ့၊ မီးသတ်အဖွဲ့တို့ရှိပြီး ပြင်ပအဖွဲ့ဖြစ်သော အက်ရှင်အေဒ်မြန်မာ အဖွဲ့တို့ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အဖွဲ့များထဲမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ နာရေးကူညီမှုအသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ အမျိုးသမီးရေးရာ၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ တို့သည် ရပ်ရွာထဲ၌ အဓိက လုပ်ဆောင်နေကြသော အဖွဲ့များ ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပမှ အဖွဲ့ဖြစ်သော အက်ရှင်အေဒ်မြန်မာအဖွဲ့မှ ကျေးရွာ၏ အဓိကဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်မည့်သ တ်မှတ်ထားသည့် ကော်မတီမရှိပါ။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကသာ အဓိက လုပ်ဆောင်နေပါသည်။

အဖွဲ့များ၏အဓိကဆက်သွယ်ရမည့်သူများမှာ

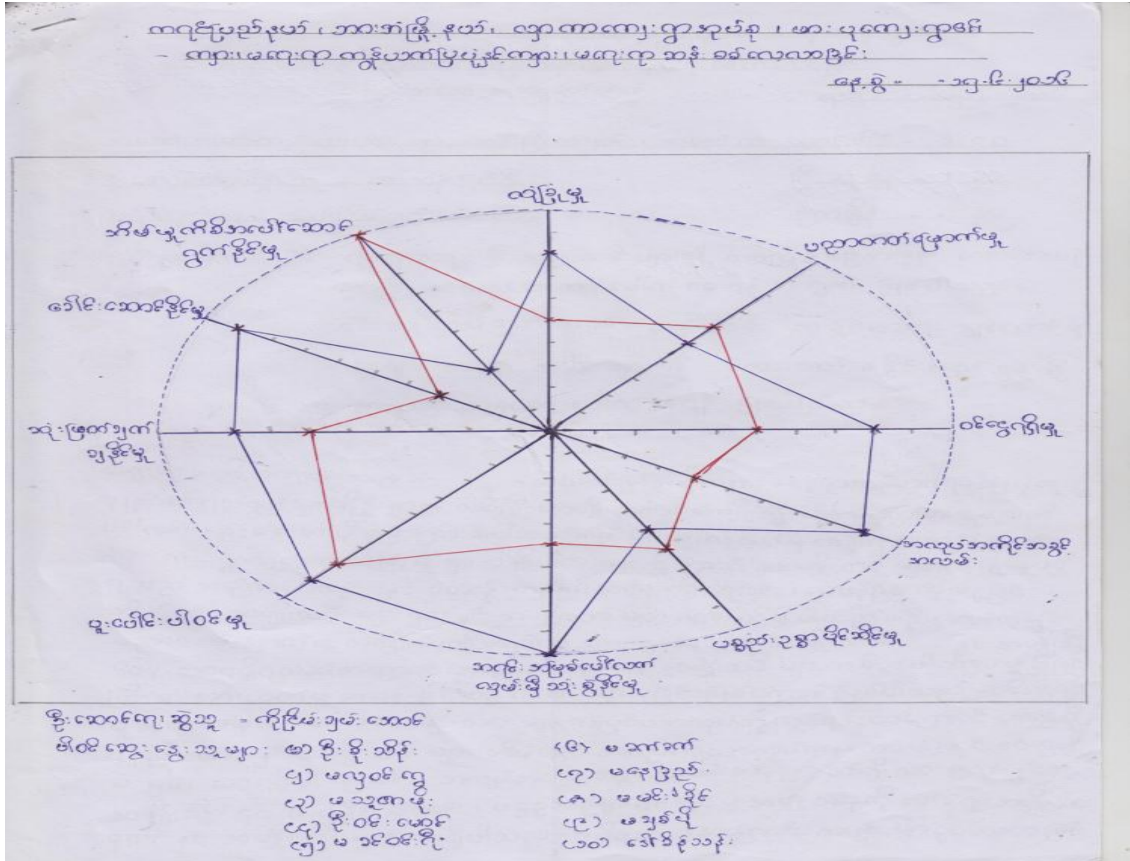
- ၁။ ဦးစိုးတင့် (အုပ်ချုပ်ရေး)
- ၂။ စောနိုင်ဦး (အမျိုးသမီးရေးရာ)
- ၃။ ဒေါ်ယမင်းထက် (ကျောင်းကော်မတီ)
- ၄။ ဒေါ်ခင်သက်ဦး (မိခင်နှင့်ကလေး)
- ၅။ ဦးစံခင် (မီးကော်မတီ)
- ၆။ ဦးမျိုးအောင် (အိုးသူကြီးအဖွဲ့)
- ၇။ ဒေါ်ခွန်ကြည် (မိန်းမကြီးအဖွဲ့)
- ၈။ ဒေါ်ညီမ (လူငယ်များအဖွဲ့)
- ၉။ ဦးစိန်လှိုင် (မီးသတ်အဖွဲ့)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
လူငယ်အဖွဲ့	လူငယ်အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော်များစသည့် ရာသီအလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင်နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ပေးနေကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် (လူငယ်အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေးကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြပါသည်။)
မိန်းမကြီးအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ မိန်းမကြီးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးကော်မတီ	
အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	
နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ရပ်ရွာအတွင်းနာရေးကိစ္စပေါ် ပေါက်လာပါက အသုဘအခမ်းအနားနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရပ်ရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ကူညီနိုင်ရန်။

ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး၊ ကလေးကစားကွင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ အားကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အသက် ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးများအား မူကြိုပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများ	ကျေးရွာတွင်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက်လာပါကလမ်းညွှန်ချက်ပေး၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
အက်ရှင်အဖွဲ့(မြန်မာ)	ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကို ကျေးရွာအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အကြောင်းအရာ	အမျိုးသားရမှတ်	အမျိုးသမီးရမှတ်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	၉	၄
ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ	၉	၃
ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှု	၈	၅
အိမ်မှုကိစ္စအပေါ်ဆောင်ရွက်မှု	၃	၁၀
ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု	၅	၆
လုံခြုံမှု	၈	၅
ပညာရေးတက်မြောက်မှု	၅	၆
ရပ်ရေးရွာရေးအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု	၈	၆
အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှု	၁၀	၅
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၉	၈

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားပုကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုနှင့် ကျေးရွာလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများကသာ အဓိက ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး၊ ခေါင်းဆောင်မှုများကိုလည်း အမျိုးသားများသည်သာ အဓိက နေရာယူ လုပ်ဆောင် နေကြပါသည်။ အမျိုးသားများ ခေါင်းဆောင်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း မရှိပါက အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု မရှိခြင်း၊ ဦးဆောင်မှု မလုပ်နိုင်ခြင်း စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ မအောင်မြင်နိုင်ဟု ထင်မြင် နေကြပါသည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုတွင် အမျိုးသားများကသာ အဓိက လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနေသည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက ပိုင်ဆိုင်ပြီး ယောက်ျားနှင့် မိန်းမကွဲကွာသွားပါက အမျိုးသမီးများသာပိုပြီး ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေ ရရှိမှုတွေမှာ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများထက် နည်းပါးပါသည်။ ထို့အပြင် အိမ်မှုကိစ္စများအပေါ် အမျိုးသမီးများက အဓိကထား လုပ်ကိုင် နေရသောကြောင့် ပြင်ပ အလုပ်လုပ်ရာတွင် နည်းပါးပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး တန်းတူနီးပါးလောက်ရှိသော်လည်း ဦးဆောင်မှုပိုင်းတွင် အားနည်းသွားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီးများက စိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီး ကြိုးစားအားထုတ်မှု ကောင်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးအနေဖြင့် ပြင်ပသို့ အလုပ် ထွက်ပါက လုံခြုံမှုနည်းခြင်း၊ ညဘက်အပြင်ထွက်လျှင် လုံခြုံမှုမရှိခြင်း အန္တရာယ်ရှိခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့ နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်နေပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ လူတောမတိုးနိုင်သေးသောကြောင့် အနာဂတ်တွင်လည်း ထိခိုက်လွယ်နေနိုင်သည်။ အမျိုးသမီးများအား ပါဝင်ခွင့်များစွာပေးရန်နှင့် လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများ ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများအား လူတောမတိုးခြင်း၊ အပြင်သို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက မလုံခြုံခြင်းနှင့် မိန်းမများကအိမ်တွင် အိမ်မှုကိစ္စသာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်နေကြပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားပုကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်းကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ခံစားနေရပြီး ရေကြီးမှုကြောင့် ပျက်စီးသွားသောလမ်းများကို ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း၊ ခြံတွေကို ပြုပြင်ခြင်းများ ရှိပါသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ် အနေနှင့် တောမီးများ လောင်ကျွမ်းပါက ကျေးရွာထဲသို့ ကူးဆက် ဝင်ရောက်လာနိုင်မှု မရှိစေရန် တားဆီးရခြင်း၊ မီးငြိမ်းသက်နိုင်ရန် မီးသတ်ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်တောင်းခံခြင်း ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေ ရှားပါးလာခြင်းကို ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ခပ်ယူရခြင်း၊ အလှူရှင်များက ရွာအထိလာရောက် ကူညီထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ ရှိပါသည်။ ယခုလက်ရှိနှစ်တွင် နေအလွန် ပူပြင်းခြင်းကြောင့် တိရစ္ဆာန်များတွင် အနာရောဂါများ ကျရောက်ပြီး မွေးမြူထားသော ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်များ သေကြေပျက်စီးခြင်း၊ ကိုင်းမြေများတွင် စိုက်ပျိုးထားသော ကိုင်းသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းများ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာ ဗဟုသုတများ နည်းပါးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာများ မရှိခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ မရှိခြင်း ဒေသအတွင်း မိုးလေဝသခန့်မှန်းထားတာတွေလည်း မရှိသည် များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသအတွင်း သစ်တောနှင့် အပင်များ ပြုန်းတီးသွားသောကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုခံစားနေရပြီး လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်ဖို့ သစ်ပင်တွေ စိုက်ပျိုးရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အပင်စိုက်ပျိုးခြင်းတွင် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ချင်တဲ့ ဆန္ဒများ ရှိကြောင်းတို့ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာလူထုများသည် မိုးရာသီ ကျရောက်သောအခါ စားသောက်နိုင်ဖို့ ဆန်၊ ဆား၊ ငပိ၊ ငရုတ်၊ ပဲအမျိုးမျိုး စသည့် မပုပ်မသိုးနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းထားလေ့ ရှိကြောင်း၊ အိမ်များကို မိုးဒဏ်၊ လေဒဏ် အဝတ်အသင့် ခံနိုင်အောင် လုံခြုံစွာ ဆောက်လုပ် ထားများကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ တနိုင်တပိုင် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ၊ နွားများကို ကြိုတင် ကာကွယ် ရှိထားကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။ တခြားထူးထူးခြားခြား ပြင်ဆင်မှုများ မရှိကြောင်း သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင် ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ဖို့ VDMC အဖွဲ့ဝင်များကို သေချာစွာ သင်တန်းများ ပေးထားဖို့ သင့်ကြောင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ရေကြီးခြင်းကြောင့် ရေနစ်ခြင်း၊ ကျောက် သယ်ရခြင်းကြောင့် ခေါင်းကွဲ၊ လက်ကျိုး ခြင်းများဖြစ်နိုင်ပါသည်	ရေကြီးလျှင် မိဘများမှ ကလေးများအား ဂရုစိုက်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးကျိုးများအကြောင်း ပြောပြထားခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	စားဝတ်နေရေးအခက်ခဲကြောင့် ရပ်ရေးရွာရေးတွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းထွက်ရခြင်းများရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးခြင်း
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး လုပ်ဆောင်ရာ တွင် အမှိုက်ကောက်ခြင်း၊ လမ်းပြုပြင်ရာ တွင် ကျောက်ခဲ (သို့) မြေကြီးကို နိုင်သ လောက် သယ်ဆောင်ခြင်းများရှိပါသည်	ယခုလက်ရှိထက် ပိုမိုပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင်လည်း ပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	စီးပွားရေးအဆင်မပြေ၍ ကျောင်းထွက်ပြီး အလုပ်လုပ်ရခြင်းများရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးခြင်း
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ရေကောင်းရေသန့် မရသောကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း၊ အစားအစာ ခက်ခဲခြင်း	ရေကောင်းရေသန့်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ထားခြင်း
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ရေကြီးခြင်းကြောင့် ကျောင်းပိတ်ရသဖြင့် ပညာရေးထိခိုက်ခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး ကြောင့် ကျောင်းထွက်လိုက်ရခြင်းများရှိ	ရေကြီးခြင်းအတွက် ကျောင်းနှင့် ကျေးရွာလမ်း များအား ပြင်ဆင်ထားခြင်း
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	ရေကြီးခြင်းကြောင့် ရေနစ်မြုပ်ခြင်း၊ မျောပါသွားခြင်းများဖြစ်နိုင်	ဘေးအန္တရာယ်အကြောင်း သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် ကလေးများအား ပါဝင်စေခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု ဘားပုကျေးရွာတွင် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိက ရေကြီးခြင်းကြောင့် ကျောင်းပိတ်ရသဖြင့် ပညာရေးထိခိုက်ခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့် မရသောကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း၊ အစားအစာ ခက်ခဲခြင်းများ ဖြစ်ပွားပါသည်။ ရှင်သန်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကလေးများမှ ၎င်းတို့ လိုချင်သည့် အရာများမှာ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော်လည်း ရေနံ့ အစားအစာ လုံလောက်စွာဖြင့် ကျောင်းတက် မပျက်ကွက်လိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကလေးများတွင် သတင်းစကားများအား တစ်အိမ်တက် တစ်အိမ်ဆင်း ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အမှိုက်ကောက်ခြင်း၊ လမ်းပြုပြင်ရာတွင် ကျောက်ခဲ (သို့) မြေကြီးကို နိုင်သလောက် သယ်ဆောင်ခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စများတွင် မိဘကို ကူညီခြင်း စသည်တို့တွင် ပါဝင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချသည့် အဆင့်တွင် မပါဝင်သေးပါ။ လူကြီးများ ခိုင်းတာကိုသာ ပြုလုပ် နေရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဆွေးနွေးသည့်အကြောင်းအရာ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် စောကေဂေတုက ဘားပု ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာ အခြေပြုကြိုတင် သတိပေးစနစ်များကို ဦးဆောင်ဆွေးနွေးခဲ့ရာ၌ ရပ်ရွာ လူထုအပေါ် ကျရောက်နေသော/ ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ အကြောင်းကို မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက ရပ်ရွာအတွင်းရှိ မြေပြိုဖြစ်များခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်းများ ဖြစ်လေ့ ရှိပါသည်။ စောကေဂေတုက ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဆောင် ဆွေးနွေးခဲ့ရာမှ သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်များ၊ မှတ်တမ်းများ ပြုစုထားသော သက်ဆိုင်ရာနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ရှိပါသလားဟု မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာ လူထုက ရှိကြောင်း ပြောခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက အန္တရာယ် သတ်မှတ် အဆင့်များ ရှိပါသလားဟု မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆင့်များ မရှိဟု ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိလားဟုမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ် မြေပုံများ ရှိလားဟု မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိလားဟုမေးရာ ရပ်ရွာလူထု ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။

စောကေဂေတုက ၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင်ရေးဆွဲ ပါလားဟု မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက မြေပုံကို တစ်နှစ်တစ်ခါ ရေးဆွဲလေ့ ရှိပါသည်။ စောကေဂေတုက ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်းကို မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ် ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များ ရှိသည်ဟု ဖြေခဲ့ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုက မှီခြေထောက် ရှည်လျှင် ရေကြီးနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရှေးရိုး အယူဝါဒ ရှိပါသည်။ စောကေဂေတုက ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့် လေ့လာသည်။ ကိရိယာ/ နည်းကိရိယာများ ရှိလားဟု မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက မရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများကို မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက ကြိုတင် အသိပေးရေး တာဝန်ခံနှင့် ပတ်သက်၍ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရှိကြောင်း၊ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံနှင့် ပတ်သက်၍ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရှိကြောင်း လူထုက ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင် ထားလည်းဟုမေးရာ လူထုက တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် မှတ်တမ်းတင်လေ့ ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက

ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဇယား ကပ်ထားလားဟု မေးခဲ့ရာ ရပ်ရွာလူထုက မရှိကြောင်း ဖြေကြား ခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက ကြိုတင် သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင် သတိပေးချက်များကို မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံသည်ဟု ဖြေခဲ့ရာ လက်ကိုင်ဖုန်း AM/ FM ရေဒီယိုများ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက ဒေသအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင် သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မေးရာ ကျေးရွာလူထုက အန္တရာယ်ပြ မြေပုံ၊ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်း ကြိုတင် သတင်းပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်း ရှိပါသည်ဟု လူထုက ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက ကြိုတင် သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသော အချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မေးရာ လူထုက ရှိသည်ဟု ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက အမျိုးမျိုး သောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာ လူထုတွင် ရှိလားဟု မေးခဲ့ရာ လူထုက ရှိကြောင်း ဖြေခဲ့ပါသည်။ စောကေဂေတုက ကြိုတင် သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးပို့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင် သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ဘယ်လို ကြိုတင် သတင်းပေးခြင်းမျိုး ရှိလည်းဟု ရွာလူထုကို မေးခဲ့ရာ တယ်လီဖုန်း၊ လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့်စာတိုပို့ခြင်း) လူအချင်းချင်း သတင်းပေးခြင်းနှင့် ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်း မရှိဟု လူထုက ဖြေခဲ့ပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် မအေးအေးသက်မှ ပါတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ စစ်ဆေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းပြပြီး ဆက်၍ စီမံကိန်းဝင် ဘားပုကျေးရွာ၏ သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေအရ ရှိ/ မရှိကိုမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ် ပေးထားသော ဧရိယာအတွင်း ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း၊ အပင်သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိခြင်း၊ မူလသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ အနီးအနားမှာ မရှိခြင်း၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝ အလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေမှု မရှိခြင်း၊ သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့ လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တော ဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေမှု မရှိခြင်း၊ တိကျသော ပထဝီ အနေအထား ပြောင်းလဲမှု လုပ်နေမှု မရှိခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလို ဖြစ်နေမှု မရှိခြင်း၊ အပင်များ မီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုး နယ်မြေသစ်များအတွက် တိုးတက်မှုကို လျော့ကျမှု မရှိခြင်း၊ အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်နှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝ သက်ရှိ စနစ်ကို ဖျက်စီး နေမှုတို့ကို စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှု မရှိကြောင်း ပြောကြားပါသည်။ ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်များကို စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှု၏ သက်ရောက်မှု အခြေအနေကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက သမိုင်းနှင့် ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေ

ဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေ အနားမှာ မရှိခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် ရှိနေမှု မရှိခြင်း၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ပျက်စီးစေမှု မရှိခြင်း၊ လူတွေရဲ့ သုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ် ပေးနေမှု မရှိခြင်း၊ အမျိုးသား အမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေမှု မရှိစေခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှု ပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေမှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပြောကြပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း အခြေအနေ ရှိမရှိကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေမှု အခြေအနေ မရှိခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့် မြေထုကို ထိခိုက်စေမှု မရှိခြင်း၊ အဆောက်အဦး ဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများ သုံးခြင်း မရှိခြင်း၊ မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကိုသုံးပြီး ရေကို လျော့နည်းစေခြင်း မရှိခြင်း၊ ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေမှု မရှိခြင်း၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေမှု မရှိခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေမှု မရှိခြင်း၊ ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေမှုတို့ မရှိကြောင်း ပြောကြပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေမှု မရှိခြင်း၊ ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေမှုတို့ မရှိကြောင်း ပြောကြပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်း ထင်မြင်မှု အခြေအနေကို မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ပိုမို ကောင်းမွန်စေမှု ရှိခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်း စနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ပိုမို ကောင်းမွန်စေမှုရှိခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်း စနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေမှုရှိခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်း စနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေမှု ရှိခြင်း၊ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်စေမှုရှိခြင်း၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အရင်းအမြစ်များအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်မြင် နေကြပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။ မအေးအေးသက်က ယခုလို ဖြေကြားပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြော၍ ပတ်ဝန်းကျင် စစ်ဆေးခြင်းကို နားလိုက်ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးချက်ဖြစ်ပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက် ရလဒ်
ရေကြီးခြင်း	XX	X	X	XX	XX	XXX	XX	XXX	XX	၁၈
တောမီး	XXX	X	XXX	XXX	XXX	XX	XX	XX	X	၂၀
သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	X	X	XX	X	X			XXX	XX	၁၁
နေပူပြင်းခြင်း	X	X	XXX	XXX	XX	X		XXX	XX	၁၆
တိရစ္ဆာန်များအနာရောဂါကျရောက်ခြင်း	XX	XX	XX	XX	XXX			XXX	XXX	၁၇

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားပုကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ နေပူပြင်းခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်ခြင်းများ ကျရောက် ခဲ့ပါသည်။ အဓိကဖြစ်သော ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်မှာ ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ်မှာ ယခုနောက်ပိုင်း နှစ်တွေမှာ နှစ်တိုင်းလိုလို ခံစားရပါသည်။ ရေကြီးသည့် ကာလများမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ပိုပြီး ဖြစ်ပွားပါသည်။ ရေကြီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင် သတိပေးချက်များ ရှိပါသည်။ ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးမှု အနေဖြင့် ကျေးရွာလမ်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ ခြံမြေများ ပျက်စီးခြင်း၊ ရေနတ်မြောင်းများ ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်ခြင်းများ၊ တွေ့ကြုံ ရပါသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ် အနေနှင့် တောမီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားပါက ရွာထဲကို မကူးဆက်နိုင်ရန် တားဆီးခြင်းများ ရှိပါသည်။ ယခုလက်ရှိ နှစ်တွင် အပူချိန်လွန်ကဲသောကြောင့် သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ တိရစ္ဆာန် အနာများ ကျရောက်ခြင်း၊ ကလေးများတွင် ရောဂါများ ကျရောက်ခြင်းများကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုများ	ရေကြီးခြင်း	တောမီး	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း	နေပူပြင်းခြင်း	တိရိစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်ခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
၁	ရေကြီးခြင်း	x	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	၄	၁
၂	တောမီး		x	တောမီး	တောမီး	တောမီး	၃	၂
၃	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း			x	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း	၂	၃
၄	နေပူပြင်းခြင်း				x	နေပူပြင်းခြင်း	၁	၄
၅	တိရိစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်ခြင်း					x	၀	၅

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထုကြုံတွေ့ ခံစားနေမှုများကို သိသာထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါမည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အဖြစ် ဘားပုကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ နေပူပြင်းခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားလာပါသည်။ အဓိက ပြဿနာမှာ ရေကြီးခြင်းဖြစ်သည်။ ရေကြီးသည့်ကာလမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရေကြီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ရှိပါသည်။ ဒုတိယပြဿနာမှာ တောမီးလောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိနှစ်ကာလအပိုင်းအခြားတွင် နေပူပြင်းမှု မြင့်မားလာသဖြင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း ပြဿနာကိုလဲ ကြုံတွေ့လာရပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းမှာ တတိယအရေးကြီး ပြဿနာ ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင် နေမှုများကို အဆင့်ခွဲခြားရာတွင် ရေကြီးခြင်းမှာနံပါတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယမှာ တောမီးလောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တတိယပြဿနာမှာ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ဘားပုကျေးရွာတွင်နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ထိခိုက်နေသော အန္တရာယ်အဖြစ် ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း
မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင်မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒဠ်န)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်(မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒဠ်န၏ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ဘားပုရွာတွင်အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်ရရှိသောလများမှာဇူလိုင်နှင့်ဩဂုတ်လတို့ဖြစ်သည်။	အလွန်ခြောက်သွေ့သောအခြေအနေ	မိုးသည်ထန်	- ရေတွင်းပြိုကျ	မိုးရေချိန်များ	မိုးရေခံခြင်းနှင့်စုဆောင်းသိုလှောင်ထားခြင်း	ကော်မတီဖွဲ့
၂။	မြစ်ရေကြီးမှုဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင်သံလွင်မြစ်ရေလျှံ၍ရေကြီး	ရေခန်းခြောက်	မိုးသည်ထန်	မြစ်ရေမြင့်တက်	ဇူလိုင်၊ဩဂုတ်လ	ရေဘေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုရှိဘေးလွတ်ရာသို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ် မအေးအေးသက်မှ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်၏ ရည်ရွယ်ချက် ရှင်းပြ၍ မိုးအများဆုံး ရွာသောလမှာ ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်များ ဖြစ်သည်ဟု ရပ်ရွာလူထုမှ မြေကြား ကြပါသည်။ ဇူလိုင် ဩဂုတ်များ ဖြစ်သည်ဟု ရပ်ရွာလူထုမှ မြေကြား ကြပါသည်။ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် ရေကြီးခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း ရှိပါသည်။ မေ၊ ဇွန်လများတွင် ပုံမှန် လေပြင်းတိုက်မှု ရှိသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၁ - ၂ လ များ၏ အခြေအနေကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက အလွန်ခြောက်သွေ့သော အခြေအနေများ ရှိပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။ မအေးအေးသက်မှ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်မှု အခြေအနေကို မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက မိုးများ သည်းထန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း၊ ကလေးနှင့် တိရစ္ဆာန်များ အနာရောဂါ ကျရောက်မှုများ ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။

လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်သော အခြေအနေကြောင့် ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်မှု အခြေအနေကို မအေးအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက မြစ်ရေမြင့်တက်ခြင်း၊ ရေတွင်းမှ မြေပြိုကျခြင်း၊ (တစ်တွင်း) နောက် ၁၅ ရက်၊ ၂၀ ရက်ကြာလျှင် ရေကြီးနိုင်ခြင်း၊ ရေကြီးလျှင် သောက်သုံးရေ အခက်အခဲ ရှိခြင်း၊ မိုးရေကိုခံပြီး ရေသိုလှောင်ထားခြင်းတို့ ဖြစ်တတ် ပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။

မိုးလေဝသနှင့် ဇလပေဒဠ်၏ ခန့်မှန်းချက် ဘယ်လိုရှိသလဲဟု မအေးအေးသက်က မေးရာ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် မိုးရေချိန် များမည်ဟု ပြောကြပါသည်။ မအေးအေးသက်မှ ဆုံးဖြတ်ချက် ဘယ်လိုချမှတ်သလဲဟု မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက မိုးရေခံခြင်းနှင့် စုဆောင်းသိုလှောင်ထားခြင်း၊ သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှုအတွက် ရေကို ချွေတာစွာ သုံးဖို့

နိုးဆော်ခြင်း ရှိခြင်း၊ ရေဘေးအတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှု ရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးမှု ရှိခြင်း၊ ရေကြီးလာလျှင် ရေဘေးလွတ်ရာသို့ ရွေ့ခြင်းများ ရှိပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။ ဘားပုကျေးရွာတွင် တဆက်တည်း စောင့်ကြည့် လေ့လာမှု အခြေအနေကို မအေးသက်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ကော်မတီအဖွဲ့၊ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းတို့ စောင့်ကြည့် လေ့လာမှုများ ရှိပါသည်ဟု ပြောကြပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

ကုန်ကျစရိတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်	လူမှုရေး	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်
ရေနှုတ်တူးမြောင်းတူးဖော်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	ကောင်းသည်	၃
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ကောင်းသည်	၃
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၅			၈
လမ်းတံတားအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	ကောင်းသည်	၃
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ကောင်းသည်	၃
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	ကောင်းသည်	၃
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၅			၉
ခိုလှုံရာစခန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ကောင်းသည်	၃
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	ကောင်းသည်	၃
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၅			၈
သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂

ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ထိခိုက်မှုနည်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၈			၆
ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ထိခိုက်မှုနည်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၈			၆
စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ထိခိုက်မှုနည်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
	စုစုပေါင်းရမှတ်	၈			၆

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားပုကျေးရွာရှိ ရေနုတ်မြောင်းအား တူးဖော်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် ဘယ်လိုရှိမလဲ?” ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက သိန်း(၂၀)အထက်မှာ ရှိနိုင်ကြောင်း ပြောသဖြင့် စရိတ်များခြင်းကြောင့် (၁) မှတ်ပေးပါသည်။ “ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ရှိမရှိမေးရာ ထိခိုက်မှုအသင့်အတင့် ရှိနိုင်မှုကြောင့် (၂)မှတ်ပေးပါ” ဟု ဖြေကြားကြပါသည်။ “ လူမှုရေးအရဘယ်လိုထိခိုက်နိုင်သလဲ? ဟုငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ လူမှုရေးအရ စကားအနည်းငယ် ပြောရသောကြောင့် အသင့်အတင့်အားဖြင့် (၂) မှတ်ပေးပါ” ဟု ရပ်ရွာလူထုက ပြောကြားပါသည်။ “ ရေနုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအရ ဘယ်လို အကျိုးအမြတ်ရမလဲ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “ရေဖောက်ထုတ်နိုင်ပြီး အမြန် လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်မှုကြောင့် စီးပွားရေးကောင်းမှာ ဖြစ်ပြီး (၃)မှတ်ပေးပါ” ဟု ဖြေကြားကြပါသည်။ “ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ဘယ်လောက်အကျိုးရှိမလဲ” ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းမွန်လာမှာဖြစ်သဖြင့် (၃)မှတ်ပေးပါဟုရပ်ရွာလူထုမှဖြေကြားကြပါသည်။ “ လူမှုရေး အကျိုးအမြတ်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ” ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ “လူမှုရေးမှာ အသင့်အတင့်အကျိုးရှိမှာ ဖြစ်ပြီး (၂)မှတ်ပေးပါ”ဟုရပ်ရွာလူထုမှဖြေကြားကြပါသည်။

ဘားပုကျေးရွာရှိလမ်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျမှုနည်းမလား? ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာရပ်ရွာလူထုက “ကုန်ကျမှုများမည်”ဟု ပြောသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ

မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “ ကုန်ကျမှုများမည်”ဟု ပြောသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ (၁)မှတ်ပဲ ပေးနိုင်မည်”ဟု ပြော၍နော်ရီရီသိန်းက (၁)မှတ်ရေးသားလိုက်ပါသည်။

“ဘားပုရွာ၏လမ်းကိုဖြင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်များသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ဘယ်လောက်အဆင့်ထိထိခိုက်နိုင်မလဲ? ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “ပတ်ဝန်းကျင်အသင့်အတင့်သာ ထိခိုက်နိုင်မည်”ဟု ပြောသဖြင့် နော်ရီရီသိန်းက (၂)မှတ်ပေးပါသည်။ “လူမှုရေးမှာဘယ်အဆင့်ထိ ထိခိုက်နိုင်မလဲ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ “ လူမှုရေးအသင့်အတင့်ထိခိုက်နိုင်တယ်”ဟု ဖြေကြားသဖြင့် (၂) မှတ် ပေးလိုက်ပါသည်။ “ လူမှုရေးမှာဘယ်အဆင့်ထိ ထိခိုက်နိုင်မလဲ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ “လူမှုရေးအသင့်အတင့်ထိခိုက်နိုင်တယ်” ဟုဖြေကြားသဖြင့် (၂) မှတ်ပေးလိုက်ပါသည်။ “ လမ်းကို အဆင့်မြှင့်လိုက်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးမှာအကျိုးအမြတ်အဆင့် ဘယ်လောက်ရှိမလဲ” ဟုမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “စီးပွားရေးအရကောင်းမည် ”ဟုပြောသဖြင့်နော်ရီရီသိန်းက (၃) မှတ် ပေးပါသည်။ “ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အဆင့်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ? ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ” “ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ကောင်းမည် ”ဟုဖြေကြား၍ (၃)မှတ် ပေးပါသည်။ “ လူမှုရေးအရ အကျိုးအမြတ် အဆင့်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ?” ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ” “လူမှုရေးလည်းကောင်းမည် (၃) မှတ်ပေးပါ”ဟုရပ်ရွာလူထုက ပြောဆိုကြပါသည်။

“ဘားပုကျေးရွာမှာ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာမှုက ခိုလှုံရာ အဆောက်အဦစခန်းအတွက် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျမှုအဆင့် ဘယ်လောက်ရှိမလဲ?”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “ကုန်ကျမှုများမည်ဖြေကြားသဖြင့် နော်ရီရီသိန်းက(၁)မှတ် ပေးလိုက်ပါသည်။ “ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအဆင့် ဘယ်လောက်ရှိမလဲ” ဟုငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာရပ်ရွာလူထုက “ အသင့်အတင့် ရှိမည်ဟု” ဖြေသဖြင့် (၂)မှတ် ပေးပါသည်။ “လူမှုရေးထိခိုက်မှု အဆင့်ဘယ်လောက် ရှိမလဲ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “လုပ်အားပေး ကိစ္စနှင့် လိုက်ပြောရတာ ရှိပြီး အသင့်အတင့်ထိခိုက်နိုင်တယ်”ဟု ဖြေကြားသဖြင့် နော်ရီရီသိန်းက ၂မှတ်ပေးပါသည်။ “ခိုလှုံရာစခန်းတည်ဆောက်ပါက စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ် အဆင့်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာရပ်ရွာလူထုက” အသင့်အတင့်ရှိမည်ဟု” ဖြေသဖြင့် (၂)မှတ်ပေးပါသည်။ “ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်အတွက် အကျိုးအမြတ် အဆင့်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ ”ဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာရပ်ရွာလူထုက “လွယ်ကူစွာ ခိုလှုံနိုင်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အားကောင်းသောကြောင့် (၃)မှတ်ပေးပါ”ဟုပြောကြပါသည်။ “လူမှုရေးအရ အကျိုးအမြတ်အဆင့်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ?” ဟုငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက “လူမှုရေးအရအဆင်ပြေကောင်းမွန်မည် ဖြစ်၍ (၃)မှတ်ပေးပါ”ဟု ပြောရာ နော်ရီရီသိန်းက (၃)မှတ်ပေးလိုက်ရပါသည်။

“ဘားပုကျေးရွာမှာ သဘာဝဘေးအသိပညာပေး သင်တန်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်း နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ပညာပေးသင်တန်းများ ပေးရန် လိုအပ်ပါတယ်လို့ ရပ်ရွာလူထု တင်ပြထားပါတယ်။ ထိုသင်တန်းတွေပေးမှုကြောင့် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်နည်းမလား၊ များမလား၊ အဆင့် ဘယ်လောက်သတ်မှတ်မလဲ ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက

သင်တန်းတစ်ခုစီအတွက် ဆိုရင် ကုန်ကျစရိတ်၁၀သိန်းအောက်ပဲ ကုန်နိုင်မည်။ ဒါကြောင့် ကုန်ကျမည် နည်းမည်ဟု ဖြေကြားသဖြင့် နော်ရီရီသိန်းက သင်တန်းတစ်ခုစီတွင် ၃မှတ်စီ ပေးလိုက်ပါသည်။ သင်တန်းသည် ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအတွက် အဆင့် ဘယ်လောက် ထိခိုက်နိုင်မလဲဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ဆက်လက်မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ထိခိုက်မှု နည်းမည်ဟု ဖြေကြားသောကြောင့် နော်ရီရီသိန်းက သင်တန်း တစ်ခုစီတွင် ၃မှတ်စီ ပေးလိုက်ပါသည်။ သင်တန်းပြုလုပ်ခြင်းသည် လူမှုရေးထိခိုက်မှု အဆင့် ဘယ်လောက် ရှိမလဲဟု မေးရာတွင် ရပ်ရွာလူထုက လူမှုရေးအသင်အတင့် ရှိနိုင်တယ်ဟု ဖြေကြားပြီး ၂မှတ် ပေးပါဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။

သင်တန်းပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်အဆင့် ဘယ်လောက်ရှိမလဲဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက အသင့်အတင့်ရှိမည်ဟု ပြော၍ ၂မှတ်စီ ပေးလိုက်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအတွက် အကျိုးကျေးဇူး အဆင့် ဘယ်လောက် ရှိနိုင်မလဲဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှမေးရာ ရပ်ရွာလူထုက အသင့်အတင့်ရှိနိုင်သည်ဟု ပြောသဖြင့် ၂မှတ်စီ ပေးပါသည်။ လူမှုရေး အကျိုးအမြတ်အဆင့် ဘယ်လောက်ရှိမလဲဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ မေးရာ ရပ်ရွာလူထုက လူမှုရေးနယ်ပယ်မှာ အကျိုးအမြတ်အသင့်အတင့်ရှိနိုင်တယ်ဟု ပြောသဖြင့် ဘယ်အဆင့်ပေးမလဲဟု ငြိမ်းချမ်းအောင်မှ ထပ်၍ မေးရာ အဆင့်၂ ပေးပါဟု ပြော၍ နော်ရီရီသိန်းက သင်တန်းတစ်ခုစီအတွက် ၂မှတ်စီ ပေးလိုက်ပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်	ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	လမ်းအဆင့် မြှင့်တင်ခြင်း	ခိုလှုံရာစခန်း	သဘာဝဘေး အသိပညာပေး သင်တန်း	ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်း	စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေး သင်တန်း	ရမှတ်	
ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း		ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	ရေနှုတ်မြောင်း ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း	၅	
လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း			လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	၄	
ခိုလှုံရာစခန်း				ခိုလှုံရာစခန်း	ခိုလှုံရာစခန်း	ခိုလှုံရာစခန်း	၃	
သဘာဝဘေး အသိပညာပေး သင်တန်း					သဘာဝဘေး အသိပညာပေး သင်တန်း	သဘာဝဘေး အသိပညာပေး သင်တန်း	၂	
ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်း						ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင် တန်း	၀	
စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေး သင်တန်း							၀	

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဘားပုကျေးရွာတွင် ရေကြီးမှုဖြင့် ကြုံလာလျှင် ကျေးရွာထဲတွင် ရေများကြာကြာ မခံနိုင်အောင် နဂိုရှိနေသော ရေနုတ်မြောင်းဟောင်းကို ပြန်တူးဖော်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ရေနုတ်တူးမြောင်းမှာ ခြံများရှိပြီး အမှိုက်တွေ ညှိတွယ်ပြီး ကားပိတ်ဆို့မှုတွေဖြစ်ပြီး တူးမြောင်းပြည့်လာမှုကြောင့် ရေတွေကြီးလာသောအခါ ရွာထဲတွင် တစ်ရွာလုံးနီးပါး ရေကြီးမှုကို ခံနေရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြုံလာလျှင် သွားလာရန် လွယ်ကူအောင်၊ ကျောင်းသာကျောင်းသားနှင့် ရွာသူရွာသားများ သွားလာရ လွယ်ကူ အဆင်ပြေ ချောမွေ့ရန် ရွှေ့ပြောင်း သွားလာနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖားပုကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ် ရေကြီးမှုကြောင့် ကျေးရွာ လူထုများ ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုနည်းအောင် ခိုလှုံရာစခန်း လိုအပ်ကြောင်း၊ ဘားပုကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်တွေကို နှစ်စဉ် ကြိုတွေ့နေရသောကြောင့် သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း လိုအပ်နေပါသည်။ ကျန်းမာရေး အနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် စသော အုပ်စုတွေမှာ ဖြစ်တတ်သော ရောဂါတွေကို ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် ကြိုတင်ပြုစု ထားနိုင်ရန် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်း လိုအပ်နေကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေး သင်တန်းကို စိုက်ပျိုးသီးနှံ အထွက်နည်းခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ အပင်မကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာ သင်တန်းတွေလည်း လိုအပ် နေပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
ရေနှုတ်တူးမြောင်းတူးဖော်ခြင်း	သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေးထိခိုက်လွယ်နိုင်တဲ့သူတွေကျေးရွာလူထု	စက်ယန္တရားတွေနဲ့လုပ်အစည်းအဝေးခေါ်ယူမယ်။ (ကျေးရွာလူထု) အနက်၅ပေ၊ အကျယ်၁ပေ ပေ	တူးမြောင်းဟောင်းကိုပြန်လည်ဖော်ထုတ်မည်။ အရှည်ပေ၁၈၀၊ ဝသံလွင်မြစ်ကမ်းဘေးမှရွာအနောက်ပိုင်းထိ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာသူ/ သား VDMC	သိန်း၃၀	မရှိ	ပွင့်လင်းရာသီသီတင်းကျွတ်တန်ဆောင်မုန်း ၂၀၁၆	
လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	ရွာသူ/သားများ	အရှည်(၁မိုင်နဲ့ ၂၂၂ ဖာလုံ) အကျယ်၁၅၂၀ ကတ္တရာလမ်းအစည်းအဝေးခေါ်ယူညှိနှိုင်းရမည်	ဘားပုတိုက်ကေဂျာနယ်ခရိုင်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာ လူထု၊ VDMC ဆောက်လုပ်ရေးသမား	သိန်း၈၀၀	မရှိ	ပွင့်လင်းရာသီသီတင်းကျွတ်တန်ဆောင်မုန်း ၂၀၁၆	
ခိုလှုံရာစခန်း	သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုအတွက်	ပေ ၉၀၊ ၃၀ % အဆောက်အဦးဆောက်မည်	စာသင်ကျောင်းကုန်းနေရာ	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာ လူထု၊ VDMC အဖွဲ့များ	သိန်း ၂၅၀ ကုန်ကျမည်	မရှိ	ပွင့်လင်းရာသီသီတင်းကျွတ်တန်ဆောင်မုန်း ၂၀၁၆	
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း	ကျေးရွာ/သားလယ်သမားများ	သင်တန်းတစ်ခုကို (၅)ရက်စီလုပ်သွားပါမည်။	ဘားပုတိုက်ကေဂျာနယ်ခရိုင်	စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဌာန၊ AAM မဟာဝန်ရုံး၊ ဝန်ထမ်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၅သိန်း	မရှိ	နယုန် ၂၀၁၆	
ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	ကျေးရွာသူ/သားလယ်သမားများ	သင်တန်းတစ်ခုကို (၅)ရက်စီလုပ်သွားပါမည်။	ဘားပုတိုက်ကေဂျာနယ်ခရိုင်	စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ AAM မဟာဝန်ရုံး၊ ဝန်ထမ်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၅သိန်း	မရှိ	နယုန် ၂၀၁၆	
စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	ကျေးရွာသူ/သားလယ်သမားများ	သင်တန်းတစ်ခုကို (၅)ရက်စီလုပ်သွားပါမည်။	ဘားပုတိုက်ကေဂျာနယ်ခရိုင်	စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ AAM မဟာဝန်ရုံး၊ ဝန်ထမ်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၅သိန်း	မရှိ	သီတင်းကျွတ် ၂၀၁၆	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ လှာကာကျေးရွာ အုပ်စု ဘားပုကျေးရွာ၏ ရေနုတ်မြောင်း တူးဖော်ခြင်း၊ လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ခိုလှုံရာစခန်း၊ သဘာဝဘေး အသိပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေး သင်တန်းများပေးခြင်း တို့ကို ခံနိုင်ရည်စွမ်း ရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်အောင်အတွက် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများထဲမှာ ရေနုတ်မြောင်း တူးဖော်ခြင်းအား စက်ယန္တရားတွေနဲ့ လုပ်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထု သိအောင် အစည်းအဝေး ခေါင်းခြင်း၊ အနက် (၅) ပေ အကျယ် (၁၀၀) တူးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး တူးမြောင်းဟောင်းကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အရှည်ပေ (၁၈၀၀) သံလွင်မြစ်ကမ်းဘေးမှာ ရွာအနောက်ပိုင်းထိ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ ရွာသူ/သားများနှင့် VDMC အဖွဲ့ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ရန် လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်အတွက် အရှည် (၁) မိုင်နဲ့ (၂) ဖာလုံ၊ အကျယ် (၁၅) ကတ္တရာလမ်း အစည်းအဝေး ခေါ်ယူ ညှိနှိုင်း ပြုလုပ်ပြီး၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာလူထုများ VDMC ဆောက်လုပ်ရေးသမားများ လုပ်ရန်၊ ခိုလှုံရာစခန်း လုပ်ဆောင်ရန် ပေ ၉၀' x ၃၀' အဆောက်အဦး လုပ်ဆောင်ရန်၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာလူထုများ VDMC အဖွဲ့များ ပြုလုပ်ရန် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းအတွက် မိမိတို့အိမ်မှာ စိုက်ခြင်း၊ လမ်းဘေးမှာ စိုက်ထားခြင်း၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အသိပညာပေးသင်တန်း ပေးရန်အတွက် (၅) ရက်ကြာ သင်တန်းပေးရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ AAM မှ တာဝန်ရှိ ဝန်ထမ်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးရန်တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများထဲမှာ ရေနုတ်တူးမြောင်း တူးဖော်ခြင်းအားဖြင့် သံလွင်မြစ်ကမ်းဘေးမှ ရွာအနောက်ပိုင်းအထိ အရှည်ပေ ၁၈၀၀ ခန့်တွေ လည်းကောင်း၊ လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် အရှည် (၁) မိုင်နဲ့ (၂) ဖာလုံ အကျယ် ၁၅' ကတ္တရာများ ပြုလုပ်ရန် ခိုလှုံရာစခန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရေကြီးရင် ခိုလှုံရာ စခန်းအား ပေ ၉၀' x ၃၀' အဆောက်အဦးဆောက်ရန် ပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများသည် ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ VDMC၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ AAM မှ တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်အနေဖြင့် ရေနုတ်တူးမြောင်း တူးဖော်ရန်အတွက် သိန်း (၃၀)၊ လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း သိန်း (၈၀၀) ကျော်၊ ခိုလှုံရာစခန်း ဆောက်ရန်အတွက် သိန်း (၂၅၀၀)၊ သဘာဝ အသိပညာပေး သင်တန်းအတွက် (၅) သိန်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး သင်တန်းအတွက် (၅) သိန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေး သင်တန်းအတွက် (၅) သိန်း ကုန်ကျမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမရှိပါ။ ထိုလုပ်ငန်းများကို သီတင်းကျွတ်လ၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ဘားပုကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတ်ပေးရန် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း (ကမ်းနားစား)
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီရေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

ကော့ဖီ. ဇာနည်

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဝဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) ကမ်းနားစားတွင် ရေ ထိုင်ခြင်း

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - အန္တရာယ်မြေပုံ. စားနေရပ်ရွာအုပ်စုခြင်း

အားနည်းချက်များ - အဖွဲ့. ဖင်ဆင်ရေး ဆွဲမှု မရှိ.

အကြံပြုချက်များ - စား. အန္တရာယ်ပတ်သက်သော မဟုတ်သော များများ

၅၈၄၉ ဂေ့. ဂေ့. ဂေ့

၂။ စေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်အပိုသုံးပါ)
---	---

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။ မြို့ ရွှေဘိုကန် ရှည်လျှင် ခေတ် ၃၆၆၆၆။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
--	--

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - အန္တရာယ်ကြိုတင်ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များ ရှိသည်။

အားနည်းချက်များ - စေသတွင်းအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ ပါ၊ ကိရိယာမရှိ

အကြံပြုချက်များ - အန္တရာယ်လျှော့ချရေး ဖွဲ့စည်းပေးရန် လိုအပ်သည်။

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
--	---

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။

၁ _____

၂ _____

၃ _____

၄ _____

၅ _____

၆ _____

၇ _____

၈ _____

၉ _____

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အခြေတမ်းအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။
 ရှိ မရှိ

အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။
တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်မှတစ်ကြိမ်
တစ်လတစ်ကြိမ်

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးမှုကို
ကပ်ထားပါသလား။
 ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ _____

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်မှတ်တမ်းတင်နိုင်သည်။

အားနည်းချက်များ - ဒီတိမ်အောင် အဓိက အစရှိ၍ အများအပြားပါ။

အကြံပြုချက်များ - စားနပ်ရိက္ခာ၊ ခွဲခွဲ နှင့် ခွဲ ဖြစ် ဖြစ် မှု ဝယ် ဂရု

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☒ လက်ကိုင်စုန်း	☒ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - *ခေတ်ပြိုင် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသော သတင်းစာကြေးရင်းအဖွဲ့*

အားနည်းချက်များ - *ဖုန်း၊ ရှိပြီးသား ယာယီပျက် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု*

အကြံပြုချက်များ - *ကောင်းမွန်သော သတင်းပေးပို့မှု ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်*

အန္တရာယ်ပြခြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတင်းပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - *ဒေသခံ ခြွယ်၊ ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ယုံကြည်စိတ်ချရမှု*

အားနည်းချက်များ - *မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုနှင့် အန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးချက်များ*

အကြံပြုချက်များ - *ထိရောက်သော သတင်းပေးပို့မှု ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်*

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်ပေးသည့် ပြန်လည်ပြန်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး (၃) မျိုး ခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှည့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများ တပ်ဆင်ရန် လိုအပ်နေသည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - သတင်းစာ၊ နေ့စဉ်စာတမ်းများ အားကောင်းသည်။

အားနည်းချက်များ - ဂရုစိုက်မှု မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက်များ - ၅၀၀ နှစ်ကျော် နှစ်ကျော် ရှိစေရန်

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ✓ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- ✓ သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- ✓ (ကျွန်းပြင်ဒေသ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ✓ ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းစိုလှုံ့ရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ✓ ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ✓ ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံ့ရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ✓ ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ ပစ္စည်းများ

- ✓ ရေ
- ✓ စွမ်းအင်
- ✓ မီးခိုးချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- ✓ အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- ✓ အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ✓ ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစေရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ✓ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- ✓ အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ✓ ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- ✓ နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်းစဉ် သေချာစွာ ဂရုစိုက်ခြင်း

အကြံပြုချက်များ - မြို့တင်ဖြင့် စင်စစ်များ၊ ဂရုစိုက်သည်။

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြံ့တစ်ဖြစ်အောင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြင်မြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်/ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ သတင်း၊ ဂယူမှု၊ အားနည်းခြင်း။

အကြံပြုချက်များ ဇီဝဗေဒနှင့် ဆေးပညာဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အကူအညီပါသည်။

၉။ သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ စီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းခြင်း။

အကြံပြုချက်များ စစ်တမ်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အကူအညီပါသည်။

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ မရှိခြင်း၊

၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ ရှိပါသည်။ ဤအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်ခြင်း။

၄။ သတင်းများကို ထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း မဟုတ်ပါ။

၅။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း လက်ခံ မပြုဘဲ ဖျက်ဖျက်ပါသည်။

၆။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း နှိုင်း အောင်ပေးခြင်း၊ အခြေအနေအထား လာပါသည်။

၇။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း အားဖြင့် ပါသည်။

၈။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း နှိုင်း အားဖြင့် ပါသည်။

၉။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၀။ သုံးသပ်ချက်များ နှိုင်း ပညာရှိသူများ ပေးခြင်း၊ နှိုင်း အောင်ပေးချက်များ ပါသည်။

အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ

လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ

လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို စစ်သေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပံ့ပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပံ့ပိုးသူ(က-၊ မ-) ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	မိ	မမိ
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖြစ်စေမှုများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

၅၀

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက် ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခ ဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက် သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွား သည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ် ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။

- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။